

A^o. 1820 GEPRIVILEGEERDE N^o. (104.) SURINAAMSCH E COURANT

VOOR DONDERDAG DEN 28^e. DECEMBER 1820.

PARAMARIBO.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Brikschip *de drie Gebroeders*, Kapt. CORNS. KRAAY van *Amsterdam*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Uitgetrokken uit de Hollandsche Couranten van September 1820.

S P A N J E.

MADRID den 10 September. De komst van den Generaal Riego a'hier, zyne zegepralende intogt, de groote maaltijd ter zyner cere gegeven, zyne verschyning in den schouwburg (waar niet hy maar zyne Aides de camp bedjes hebben gezongen, welke men als beleedigend voor het gouvernement beschouwde) hebben aanleiding gegeven, dat sommige kwalykgezinden van beide partijen, zoo wel die, welkers belangen te democratisch schynen, als die, welke de vestiging van eenen constitutionelen regeringsvorm met lede oogen aanzien, van deze omstandigheden gebruik hebben zoeken te maken, om de rust te verstoren. Zy vereenigden zich in vry groot aantal voor het koninklyk Paleis, en lieven van weerskanten kreeten aan, ten einde de regering en de groote meerderheid der Cortes, ondersteund door de magistrats - personen, de meest geachte ingezetenen, de burgermagt en de bezittingen hebben echter de meest geschikte

maatregelen genomen, om de rustverstoorders te bedwingen, zoo dat de generaal Riego met zyne officieren de stad weder heeft verlaten, zonder dat eenige nieuwe onrust het gevolg daarvan is geweest.

De zittingen van de Cortes, voor en na deze volksbeweging, zyn zeer belangryk geweest, en de groote meerderheid der Leden heeft de genomene maatregelen van het Ministerie goedgekeurd. Den 5 heeft Riego zich aan genoemde vergadering gewend, en in zyn verhoog gewag gemaakt van de diensten, door hem aan het vaderland bewezen; met byvoeging, dat hy met het bevel over het observatie leger was vereerd; dat de regering dit leger, tegen zynen zin, in deze omstandigheden, onthoud, en dat hy zich dus aan den dienst onttrok en zich naar zyne vaderstad, Oviedo, wilde begeven;—hy betuigde echter steeds gereed te zyn, om de constitutie te blyen handhaven. Dit verhoog heeft aanleiding gegeven tot onstuimige beraadslagingen, waarvan echter het gevolg is geweest, dat het gedeelte, 't welk betrekking heeft tot de bewezene diensten, is verzonden geworden naar de commissie voor de nationale belooning, en dat men op het overige geen acht heeft geslagen.

Den 7den heeft de Gedeputeerde Guerra voorgesteld inlichtingen te vragen van het Ministerie, wegens de tweeledige kreeten, welke in de laatste nachten, tot zelfs in 's Koning-paleis, waren gehoord; de heer Torrens merkte aan, dat de zoogenaamde *Scrives*, of vyanden van de constitutie hadden medegewerkt tot de verstoring van de rust, en meende, dat zoo onder dezelfde personen waren, aan 's Koningdienst verbonden, deze, even als andere mutelingen, uit het paleis verwy-

derd behoorden te worden.—Het voorstel werd aangenomen en daarop is de Minister Arguelles, een der ontwerpers der constitutie, ter vergadering verschenen. Hy heeft verslag gedaan van de genomene maatregelen en verklaard, dat des middernachts de rust weder volmaakt is hersteld geworden. Hy oordeelde, dat de berigten, aangaande de plaats gehad hebbende wanorde, overdreven zijn geweest, doch heeft tevens verzekerd, dat, daar kwalijkgezinden wellicht andermaal hunne pogingen zouden herhalen, men geene middelen ter beveiliging had gespaard. Hy roemde alzins de trouw van de inwoners der hoofdstad aan den Koning, de constitutie en de Cortes. De oorzaak der wanorde kwam hem voor nog niet wel opgehelderd te zijn, daar men zelfs op de trappen van 's Konings paleis kreeten in eenen tegengestelden zin had horen opgaan, zoo dat wellicht de haat tegen de constitutie, het *Servilisme*, zich in dezen vereenigd had met de luiçhelary van eene andere factie. Hy verklaarde ten slotte, dat Z. M. Riago niet zoo zeer had verwijderd, om hem te straffen, maar om hem te leren, dat, ook onder eene constitutionele regering, een militair zich aan de bevelen zyner overheid moet onderwerpen; — dat de ontbinding van het leger niet geschiedde uit wantrouwen, maar om hetzelfde te verwijderen uit eene provincie, welke met eene besmettelijke ziekte werd bedreigd. — Verscheidene Leden hebben aanmerkingen op dit rapport gemaakt en zich beklaagd, dat geene der schreeuwers was gevat, waardoor men wellicht tot de oorzaak had kunnen opklommen; doch de meerderheid heeft er genoeg mede genomen, en besloten de erkenntenis der vergadering aan het gouvernement te betuigen, met verzoek, dat aan de troepen, welke zich zoo nitstekend hadden gedragen, eene gratificatie mogt worden verleend.

In dezelfde zitting is de vraag ter tafel gebracht, of de zoogenaamde vaderlandsche genootschappen of clubs niet behoorden onthouden te worden. Na

vele discussien is besloten deze clubs vooreerst niet te ontbinden.

De geële koorts heeft zich te Xeres vertoond. Den eersten had men de zelve te Cadix nog niet bespeurd.

De Generaal Elio, steeds te Valencia gevaagen, heeft zich aan de Cortes gewend, met verzoek, om te regt te mogen worden gesteld.

den 12 September. Het rapport van de commissie, belast met het onderzoek van den financiëlen toestand van Spanje en van de middelen, om in de jaarlyksche behoeften te voorzien, behelst in substantie het navolgende: „Het budget van uitgave, bedroeg, zoodanig als het door het Ministerie was voorgesteld, 660 millioenen realen. De commissie heeft begrepen, dat, met in acht-neming van alle mogelyke bezuinigingen, zoo wel op de administratie, als anderszins, en inzonderheit door het afschaffen van eene menigte pensioenen, welke in de laatste zes jaren aan verschillende personen zyn verleend, het zelve behoort te worden gebragt op 53 millioenen en alzoo verminderd met 12 millioenen. De commissie stelt wyder voor, om de thans bestaande belastingen in wezen te laten, met insluiting van de directe belastingen, doch dezelve zeer aanmerkelyk te verminderen, ten einde de contribuabelen te verligten. Door dezen maatregel zal in het loopend financieel jaar, van July 1821 tot July 1821, een aanmerkelyk deficit ontstaan, om het welk te dekken de commissie eene geldleening voordraagt van 200 millioen realen (50 millioenen franken.) Zy geeft in deze oogenblikken de voorkeur aan eene geldleening boven eene dadelijke verhooging van belasting; om dat dit laatste onderwerp te haastig behandeld, drukkend kon worden voor de volksmenigte, en niet tyd behoort te hebben, ten einde te overwegen, welke belastingen als meest doelmattig behoren te worden gemerkt.

„De commissie stelt intusschen eenige grondslagen voor, volgens welke de konasten in het volgend financieel jaar zullen moeten worden geregeld. Zy merkt

dat men als dan het te kort zal moeten vinden, met instandhouding van de tegenwoordige verbeterde indirecte belastingen, door eene nieuwe directe belasting, te leggen op den landbouw, de nyverheid en den handel, met bepaling echter, dat de landbouw tevens aanmerkelyk zal worden verlicht door eene wyziging van de thans betaald wordende tienden; — omtrent dit punt meent de commissie, kan de landbouwer van eene jaarlyksche betaling van 200 millioenen realen worden ontlast, terwijl er als dan nog eene behoorlyke som voor het onderhoud der geestelykheid zal overschieten — De commissie meent, dat by deze nieuwe belastingen ook het middel van patent in aanmerking kan komen.

„De commissie meent al verder, dat deze voorgestelde geldleening voor het loopende jaar de laatste zal zyn, welke de natie zal behoeven; zy meent, dat Spanje, by wel bestaande geldmiddelen, aan zyne tegenwoordige behoeften alzijs kan voldoen; dat, door eene bevordering van de verdeeling des eigendommen, de nationale rykdom zal aangroeyen, en dat men tevens de middelen zal bezitten, om de openbare schuld in Spanje nittedelgen en de intressen van de buitenlandsche schuld regelmatig te betalen. — Voor de nittelging dezer nationale schuld in Spanje waren geene bepaalde middelen voorgedragen; de commissie stelt echter als zeker, dat de nationale goederen meer dan genoegzaam tot dat einde zullen zyn; — de schuld in Holland meent de commissie echter op eene byzondere wyze te moeten beschouwen; zy stelt voor dezelve te erkennen; haar, ingevolge de begeerte der schuldeisschers, nog met dadelyk aflossen, maar met den 1 january 1821, hare intressen nauwkeurig te betalen; de sedert 1803 vervallen en onbetaalde intressen almede te erkennen, en nadere middelen te beramen, om dezelve aan de belanghebbende te voldoen. De commissie oordeelt, dat omtrent den intrest der jaren, gedurende welke Holland aan Frankryk is onderworpen geweest, geen onderscheid kan worden ge-

maakt; daar de schuld met byzondere personen is gecontracteerd, en by verbindtenissen van dien aard staatkundige betrekkingen in geene aanmerking kunnen komen; — terwyl Spanje in allen deelen zyn krediet buitenslands moet vestigen, en zorgen, dat zyne goede trouw nimmer in twyfel kan worden getrokken.”

Deze voorstellen omtrent de hollandsche schuld zyn dadelyk door de vergadering der Cortes in overweging genomen, en na eene beraadslaging van twee uren door dezelve goedgekeurd. Het artikel, waarby wordt voorgesteld, om de intressen van dezelve schuld met den eersten january 1821 reeds te voldoen, is met 64 tegen 63 stemmen aangenomen.

De rust blyft in deze hoofstad ongestoord; het schynt, dat de eenstemmigheid, welke tusschen het Ministerie en de wetgevende vergadering heerscht, ter betoegeling van alle ongeregeldeheden, een gunstigen indruk maakt op de gemoederen.

Men verzekert, dat verscheidene buitenlandse bankiers voordelinge aanbiedingen hebben gedaan, aangaande de geldleening van 200 millioenen.

Men spreekt van gunstige berigten uit de overzeesche volkplantingen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 10 September. Gisteren is het Huis der Gemeenten weder vergaderd geweest. — Het aantal der aanwezige Leden was echter niet zeer talryk. — Van wegen het Ministerie heeft men de Kamer aangekondigd, dat eerlang eene motie zal worden gedaan, strekkende, om een comité te benoemen, ten einde kennis te nemen van de registers van het Hogerhuis, betrekkeelyk het regtsgeeding tegen H. M. de Koningin en daarvan rapport nittebrengen. De Opposanten hebben dadelyk eene poging gedaan, ten einde het verder onderzoek van de penale bill te sluiten, en de heer Hobhouse heeft voorgesteld, by wyze van amendement, dat aan Z. M. den Koning een rekwes zoude worden gepresenteerd, verzoekende, dat het Parlement mogt worden ge-

prorogéerd. Deze spreker heeft zich hevig uitgelaten tegen de bedroefte regtsvordering, trachtende te betoogen, dat zy alleen het gevolg was van eene laaghartige zamenzwering tegen de Koningin; dat zy beneden de waardigheid van de kroon en van de natië was, en de roem van het britsche volk buitenlands bezwakte enz. De Generaal Wilson verklaarde zich almede zeer stellig tegen de ingebrachte getuigen.—Lord Castlereagh heeft de voordragt beantwoord en zyn leedwezen te kunnen geven, dat de redevoeringen van de genoemde sprekers alweder een middel in handen van kwalykgezinden konden worden, om de reeds verhitte gemoederen nog verder optewinden. Hy betoogde, dat het regtgeding, eenmaal in het Hoogerhuis begonnen, door hetzelfde behoorde te worden voortgezet. De opposanten hebben zich beklagd, dat de maatregelen van de Koningin, ter beëindiging van hare verlediging, op het vaste land moeylyheden hadden ontmoet. Lord Castlereagh heeft zulks niet ontkend, maar betoogd, dat men deze moeylykheden aan formaliteiten, door vreemde Hoven gevorderd, moest toeschryven, en dat men van wegen het Ministerie zich dadelijk haastte, om dezelve uit den weg te nemen.—Het voorstel van de oppositie is in omvraag gebragt, doch van den 78 aanwezigen, door slechts 12 ontersteund en alzoo met eene groote meerderheid afgeslagen.

Op de motie van Lord Castlereagh heeft de Kamer zich tot den 17 October geadjournéerd, en men is overgeekomen, om, indien op dat tyd stip de penale bill door het Hoogerhuis mozt zyn aangenomen en naar het Lagerhuis verzonden, dezelve in de eerste tien dagen van de maand November in overweging te nemen.

ADVERTISEMENTEN.

J. VAN WALRÉ JR. Eerste Exploiteur deezer Kolonie, zal op Vry-

dag den 30. January 1821, ter Cautelenye van den Hove Civiel publiek by Executie verkoopen

Een Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de Combe Weg, aankomende J. M. SALOMONS.

Paramaribo den 27e. December 1820.

In de Maand July des Jaars 1821 zal te AMSTERDAM ten dage en plaatze nader te bepalen, publiek worden geveild, de plantatie *Wayampib* gelegen in de Kolonie Suriname aan de Rivier *Kommerwyne* aan de registerhand in het opvaren tusschen de Plantatie *Apaccappe* in *Nimmerdor*, met alle deszeifs Gebouwen, Slaven en Slavinne, Vee, Bepotingen, Bplantingen, Materialen, Gereedschappen en verdere Ap- en-Dependentien, — kunnende men inmiddels nadere Informatie bekomen ten Kantore van M. BROEN MZ. te AMSTERDAM.

C. L. WEISSENBROUCH qq.
S. M. KLEIN qq.

THEATRE.

GRAAVE STRAAT.

Op Heeden Avond zal vertoond worden:

DE HUWELLYKS KEUS *Blyspel*, Voorafgegaan van de ARME DIJCHTER *Toneelspel*, door A. VAN KOTZEBUE.

S. Z. SOESMAN Sec

By A HUSKUS te bekomen best dubbeld Prijsse en bruin Bier, in Vaten en by het Doozyn, oprecht London Poorter in Vlasten, Francke Wyn in Vaten en kisten en by het doozyn, Genever, Eau de Cologne, Patent Oly en Stukgoederen.

TE HUUR OF TE KOOP.

De Buiten Grond *Vaterzorg*, adres by

M. N. MONSANTO qq.